

I. Potřeba pedagogické diagnostiky

S platností RVP ZV od roku 2007/2008 se začíná vzdělávání a výchova v základní škole realizovat prostřednictvím kurikulárního dokumentu, jehož cílem je vybavit žáka potřebnými kompetencemi a oborovými výstupy.

Klíčové kompetence RVP ZV:

- K učení
- Komunikativní
- Sociální a interpersonální
- K řešení problémů
- Občanské
- Pracovní

Zjišťování a sledování klíčových kompetencí a oborových výstupů se stává součástí evaluačních procesů – vnitřní a vnější evaluace. Jde o průběžné vyhodnocování podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání a nastavení opatření pro zlepšení daných zjištění a utváření kvalitní a efektivní školy.

V rámci vnitřní evaluace do popředí tedy vstupuje vlastní pedagogická činnost, spočívající v hodnocení podmínek, průběhu a výsledků žáka, skupin žáků, třídy – pedagogické diagnostikování. Učitel má být vybaven **kompetencí diagnostickou** a intervenční¹ (Vašutová).

Kompetence diagnostická a intervenční

Učitel:

- ⊕ Dovede použít prostředky pedagogické diagnostiky ve vyučování na základě znalostí individuálních předpokladů žáků a jejich vývojových zvláštností, doveďte diagnostikovat sociální vztahy ve třídě
- ⊕ Je schopen identifikovat žáky se specifickými poruchami učení a chování a doveďte uzpůsobit výběr učiva a metody vyučování jejich možnostem
- ⊕ Ovládá způsoby vedení nadaných žáků ve vyučování
- ⊕ Je schopný rozpozнат sociálně patologické projevy žáků, šikanu, týrání a zná možnosti jejich prevence a nápravy, které zprostředkuje
- ⊕ Ovládá prostředky zajištění kázně ve třídě a umí řešit školní výchovné situace a výchovné problémy

Učitel se dostává do nové **role „diagnostika“** procesu výchovy a vzdělávání z důvodů:

- 1) individualizování procesu výchovy a vzdělávání

¹ VAŠUTOVÁ, J. Profese učitele v českém vzdělávacím kontextu. Brno: Paido, 2004. s. 107. ISBN 80-7315-082-4.

- 2) diferenciace procesu výchovy a vzdělávání
- 3) získávání podkladů pro hodnocení v uzlových etapách (5. a 9. ročník)
- 4) získávání podkladů pro osobní portfolio žáka a jeho sebehodnocení
- 5) získávání podkladů pro hodnocení učitelem
- 6) zvyšování efektivity edukačního procesu

Pedagogická diagnostika není pouze jednorázové zjištění určitých osobnostních vlastností žáka, ale je nezbytnou součástí každodenní soustavné práce a spolupráce všech učitelů (Maydlová, 1995)²

Sledování a hodnocení žákova pedagogického rozvoje je jednou z nejvýznamnějších komponent vyučování a výchovy.³
Diagnostika je nezbytnou součástí činnosti učitele. Učitel bez ní nedokáže kvalitně a efektivně realizovat výchovně vzdělávací proces.

OSOBNOST DÍTĚTE

PODMÍNKY

MOŽNOSTI-PŘEDPOKLADY

OPTIMÁLNÍ ROZVOJ DÍTĚTE

Hledání odpovědí na otázky:
JAK? PROČ?

² MAYDLOVÁ, Z. Soustavné sledování a hodnocení žáka. Praha: SPN, 1995.

³ MOJŽÍŠEK, L. teoretické otázky pedagogické diagnostiky. Praha: Academia, 1987. s. 9.